

مرکز بررسی‌های استراتژیک
CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

چشم‌انداز و اقدامات مربوط به احداث کمربند اقتصادی جاده ابریشم

کمیسیون توسعه و اصلاحات ملی وزارت امور خارجه و وزارت بازرگانی
جمهوری خلق چین با مجوز شورای دولتی

از مجموعه مقالات چین
جلد دوم:
چشم‌انداز اقتصادی
کمربند جاده

ضرورت ترجمه گزارش‌های راهبردی

نوشتارها به افکار جهت و افکار به جهان شکل می‌دهند. جهان امروز نیز دربرگیرنده هزاران اندیشکده، مؤسسه مطالعات راهبردی و اتاق‌های فکری است که کارشناسان و تحلیل‌گران راهبردی را در خود گرد آورده‌اند و با انتشار گزارش‌های راهبردی بر افکار سیاستمداران، بخش خصوصی، رسانه‌ها و جوامع تأثیر می‌گذارند. نزدیک به هفت هزار اندیشکده در جهان وجود دارد که مجموعه گسترده‌ای از دانش راهبردی درباره موضوعات مختلفی از محیط زیست تا اقتصاد، روابط بین‌الملل، و مسائل نظامی و امنیتی را منتشر می‌کنند. این مؤسسات هم‌چنین می‌کوشند تا برآوردهای خود از آینده را نیز ارائه کنند و آینده‌پژوهی یکی از مهم‌ترین اقدامات آن‌هاست.

آگاهی یافتن از موضوعات مدنظر اندیشکده‌ها و مؤسسات مطالعات راهبردی در جهان یکی از ضرورت‌های تفکر راهبردی در ایران است. تحلیل‌گران و استراتژیست‌های ایرانی برای ارائه تحلیل‌هایی که متضمن تأمین منافع ملی باشد به شناخت گزارش‌های اندیشکده‌های خارجی نیازمند هستند. این‌گونه گزارش‌ها هم‌چنین به لحاظ روش‌شناختی نیز گاه حائز اهمیت هستند. پوشیده نیست که هنوز روش‌شناسی پژوهش‌های راهبردی و حتی گاه شیوه نگارش گزارش‌های راهبردی مؤثر نیز در میان بسیاری از اندیشکده‌های ایرانی کاستی‌هایی دارد.

مرکز بررسی‌های استراتژیک با هدف توجه دادن کارشناسان و تحلیل‌گران کشور، و هم‌چنین جهت اطلاع‌یابی مدیرانی که در معرض مسائل و تصمیم‌گیری‌های راهبردی هستند، نسبت به ترجمه و بنا به مورد انتشار محدود یا عمومی مجموعه‌ای از متون راهبردی اقدام می‌کند. مرکز بررسی‌های استراتژیک اگرچه پیشگفتارهای کوتاهی را به ابتدای این گزارش‌ها می‌افزاید و تلاش دارد تا قرائت تحلیل‌گران این مرکز از هر گزارش را ارائه نماید، اما مندرجات این گزارش‌ها الزاماً بیانگر دیدگاه‌های مرکز بررسی‌های استراتژیک نیستند. امید است این اقدام به تعمیق تفکر راهبردی کمک نماید. مرکز بررسی‌های استراتژیک از هرگونه نقد و نظر و هم‌چنین دریافت نظرات مخاطبان این مجموعه درباره مندرجات گزارش‌ها استقبال می‌کند. کارشناسان و تحلیل‌گران هم‌چنین می‌توانند متون راهبردی را که ترجمه و ارائه آن‌ها به جامعه کارشناسان و تحلیل‌گران راهبردی کشور مناسب است به این مرکز پیشنهاد کنند.

حسام‌الدین آشنا

رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک

پیش‌گفتار

قریب به بیش از دو هزار سال پیش مردم پرکار و سخت‌کوش اوراسیا در جستجوی کشف طرق مختلف مبادلات تجاری و فرهنگی، مسیرهای مختلفی را در این عرصه گشودند که تمدن‌های عمده آسیا، اروپا و آفریقا را به هم مرتبط می‌کرد و توسط نسل‌های بعدی به طور کلی جاده ابریشم نام گرفت. روح جاده ابریشم - صلح و همکاری، شفافیت و مشارکت همگانی، یادگیری و منفعت همگانی - برای هزاران سال از نسلی به نسل دیگر انتقال یافته، جریان تمدن بشری را ارتقا داده و به طور گسترده در رفاه و توسعه کشورهای همجوار جاده ابریشم سهیم بوده است. روح جاده ابریشم به عنوان نماد ارتباط بین شرق و غرب، میراثی تاریخی و فرهنگی است که تمام کشورهای جهان در آن سهیم‌اند.

برای ما در قرن بیست و یکم، یعنی دوران جدیدی که نشانی از صلح، توسعه، همکاری و منفعت همگانی را با خود به همراه دارد، عطف توجه دوباره به روح جاده ابریشم در بهبود اقتصاد جهانی ضعیف و موقعیت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی پیچیده، حائز اهمیت است. شی جین پینگ رئیس‌جمهور چین، پس از بازدید از آسیای مرکزی و جنوب شرقی آسیا در سپتامبر و اکتبر ۲۰۱۳، طرح احداث کمربند اقتصادی جاده ابریشم و جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یکم به طور مشترک (که از این پس به عنوان طرح کمربند و جاده^۱ نامیده می‌شود) را مطرح کرد. این طرح توجه ویژه‌ای را در سرتاسر جهان به خود معطوف کرد. در نمایشگاه «چین - آسه‌آن»^۲ در ۲۰۱۳، لی که‌چیانگ، نخست‌وزیر چین بر نیاز به احداث جاده ابریشم دریایی به

---

1. the Belt and Road
2. China ASEAN Expo

سمت آسه آن و ایجاد مجوزهای استراتژیک در جهت توسعه مناطق داخلی کشور تأکید کرد. تسریع در ساخت طرح کمربند و جاده می‌تواند به ارتقای رونق اقتصادی کشورهای مجاور کمربند و جاده و همکاری اقتصادی منطقه‌ای، تقویت مبادلات و ارتقای آگاهی همگانی بین تمدن‌های مختلف و رشد صلح و توسعه در جهان کمک کند. این اقدامی بزرگ است که منفعت مردم در سرتاسر جهان را به دنبال خواهد داشت.

طرح کمربند و جاده طرحی نظام‌مند است که باید به طور مشترک از طریق رایزنی برای یافتن منافع همگانی احداث شود و تلاش‌ها باید در جهت ادغام استراتژی‌های توسعه کشورهای همجوار کمربند و جاده انجام گیرد. دولت چین پیش‌نویسی از دورنما و اقداماتی برای ساخت کمربند اقتصادی جاده ابریشم و جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یکم جهت ارتقای اجرای طرح، ایجاد توان و حیات دوباره جاده ابریشم قدیمی، ایجاد ارتباط هر چه نزدیک‌تر بین کشورهای آسیایی، اروپایی و آفریقایی و ارتقای همکاری مؤثر را به طور همگانی در مرتبه و اشکال جدید تهیه و منتشر کرده است.

۱- پیش‌زمینه

تحولات پیچیده و عمیقی در جهان در حال وقوع است. تأثیر بنیادین بحران مالی بین‌المللی همچنان خود را نشان می‌دهد، روند احیای اقتصاد جهانی به کندی صورت می‌گیرد، توسعه در سطح جهان به شکلی ناهمخوان جریان دارد، دورنمای تجارت و سرمایه‌گذاری در جهان و قواعد حاکم بر این حوزه تحولات عمده‌ای را تجربه می‌کنند و کشورها همچنان در مسیر توسعه خود با چالش‌های بزرگی روبرو هستند.

طرح ایجاد کمربند و جاده، بر مبنای پذیرش روند حرکت به سوی جهانی چندقطبی، جهانی شدن اقتصاد، تنوع فرهنگی و افزایش میزان استفاده از فناوری اطلاعات با هدف حفظ نظام تجارت آزاد در جهان و اقتصاد مبتنی بر جهان آزاد در چارچوب همکاری‌های منطقه‌ای شفاف طراحی شده است. هدف از این طرح، ارتقای منظم و آزاد عوامل اقتصادی، تخصیص بسیار کارآمد منابع و انسجام عمیق بازارها، تشویق کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده جهت هماهنگ کردن سیاست‌های اقتصادی خود با یکدیگر و نیز همکاری‌های منطقه‌ای گسترده‌تر و عمیق‌تر، مبتنی بر استانداردهای بالاتر و ایجاد یک ساختار همکاری اقتصادی منطقه‌ای آزاد، فراگیر و متوازن است که تأمین‌کننده منافع همه طرف‌ها باشد. احداث طرح کمربند و جاده به طور مشترک، به نفع جامعه جهانی است. این طرح به عنوان بازتاب‌دهنده آرمان‌های مشترک جوامع بشری، تلاشی مثبت برای یافتن الگوهای تازه‌ای از همکاری‌های بین‌المللی و حکمرانی جهانی است و جان تازه‌ای به کالبد صلح و توسعه جهانی خواهد دمید.

هدف از اجرای طرح کمربند و جاده، تقویت پیوند میان قاره‌های آسیا، اروپا و آفریقا و دریاهای مجاور آنها، ایجاد و تقویت همکاری‌ها در میان کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده، ایجاد شبکه‌های همه‌جانبه، چندلایه و ترکیبی ارتباطی، تحقق توسعه متنوع، مستقل، متوازن و پایدار در این کشورها است. پروژه‌های ارتباطی در چارچوب این طرح، به تنظیم و هماهنگ‌سازی راهبردهای توسعه کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده، استفاده از ظرفیت‌های بالقوه بازار در این منطقه، ترویج سرمایه‌گذاری و مصرف، ایجاد تقاضا و فرصت‌های شغلی، تقویت تبادلات بین‌فردی و فرهنگی و ارتقای آگاهی شهروندان کشورهای مورد نظر کمک می‌کنند و امکان درک، اعتماد و احترام نسبت به یکدیگر و زندگی در کمال صلح، آرامش و رونق را برای آنها فراهم می‌آورند.

اقتصاد چین با اقتصاد جهانی ارتباط تنگاتنگی دارد. چین همچنان به سیاست بنیادین گشایش دروازه‌های اقتصادی، ایجاد الگویی از گشایش سراسری و ادغام هرچه عمیق‌تر خود در نظام

اقتصاد جهانی متعهد خواهد بود. این طرح به چین امکان می‌دهد هر چه بیشتر سیاست گشایش درهای اقتصاد خود را گسترش و تعمیق بخشد و نیز همکاری‌های دوجانبه‌ای را که به نفع هر دو طرف است، با کشورهای آسیایی، اروپایی و آفریقا و سایر نقاط جهان تقویت کند. چین متعهد است مسئولیت‌ها و تعهدات بیشتری را در محدوده توانایی‌های خود بر عهده بگیرد و سهم بیشتری در صلح و توسعه نوع بشر داشته باشد.

۲- اصول

طرح کمربند و جاده در راستای اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد قرار دارد. این طرح مؤید پنج اصل همزیستی مسالمت‌آمیز یعنی احترام متقابل به حق حاکمیت و تمامیت ارضی سایر کشورها، عدم تجاوز متقابل، عدم مداخله متقابل در امور داخلی یکدیگر، برابری و منافع متقابل، و همزیستی مسالمت‌آمیز است.

راه همکاری در این طرح باز است. این طرح مسیر جاده قدیمی ابریشم را پوشش می‌دهد، اما محدود به آن نیست. تمامی کشورها، سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای می‌توانند در این طرح مشارکت داشته باشند تا بدین ترتیب، نتایج تلاش‌های مشترک بتواند برای بخش‌های گسترده‌تری از جهان سودمند باشد.

این طرح ماهیتی فراگیر و مبتنی بر همزیستی دارد و بر پایه رواداری میان تمدن‌های مختلف، احترام به مسیرها و شیوه‌های توسعه کشورهای مختلف و نیز حمایت از گفتگو میان تمدن‌های مختلف بر مبنای اصول تلاش برای یافتن وجوه اشتراک در عین کنار گذاشتن اختلافات و نیز استفاده از نقاط قوت دیگران بنا نهاده شده است تا تمامی کشورها بتوانند در کنار هم و برای رسیدن به کامیابی مشترک در صلح و آشتی به سر برند.

این طرح تابعی از کارکرد بازار است و متضمن پایبندی به قواعد بازار و هنجارهای بین‌المللی، توجه به نقش تعیین‌کننده بازار در تخصیص منابع و نقش اصلی شرکت‌ها، و نیز دادن اجازه به دولت‌ها جهت انجام کارکردهای مربوط به خودشان است.

هدف از اجرای این طرح، تأمین منافع متقابل است. در این طرح منافع و دغدغه‌های تمامی طرف‌های مشارکت‌کننده لحاظ شده و تلاش می‌شود تا نوعی اشتراک منافع و گسترده‌ترین نقطه تلاقی جهت همکاری ایجاد شود تا بدین ترتیب درایت و خلاقیت، توانمندی‌ها و ظرفیت‌های بالقوه تمامی طرف‌های مشارکت‌کننده، به طور کامل مجال بروز و ظهور پیدا کند.

۳- چارچوب

طرح کمربند و جاده راهی برای همکاری برد- برد است که به توسعه و رونق اقتصادی مشترک کمک کرده و از طریق تقویت درک و اعتماد متقابل و نیز تقویت تبادلات همه‌جانبه، مسیری برای رسیدن به صلح و دوستی به شمار می‌رود. دولت چین حامی صلح و همکاری، شفافیت و مشارکت همگانی، افزایش آگاهی و تأمین منافع متقابل است. دولت چین از همکاری‌های عملی در تمامی زمینه‌ها حمایت و در جهت ایجاد مجموعه‌ای مبتنی بر منافع، سرنوشت و مسئولیت مشترک تلاش می‌کند که اعتماد سیاسی متقابل، به‌هم‌پیوستگی اقتصادی و مشارکت فراگیر فرهنگی از جمله مشخصه‌های بارز آن است. کمربند و جاده از قاره‌های آسیا، اروپا و آفریقا می‌گذرند و مجموعه اقتصادی پویای آسیا را با مجموعه اقتصادهای توسعه‌یافته اروپا پیوند می‌دهند و در عین حال، کشورهایی با ظرفیت‌های بالقوه عظیم را جهت توسعه اقتصادی نیز دربر می‌گیرند. کمربند اقتصادی جاده ابریشم بر ایجاد ارتباط میان چین، آسیای میانه، روسیه و اروپا (حوزه بالتیک) متمرکز است و چین را از طریق آسیای میانه و آسیای غربی به خلیج فارس و دریای مدیترانه و نیز با آسیای جنوب شرقی، آسیای جنوبی و اقیانوس هند مرتبط می‌سازد. جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یکم نیز با هدف متصل کردن سواحل چین با اروپا از طریق دریای چین جنوبی و اقیانوس هند از یک مسیر و نیز متصل کردن سواحل چین از طریق دریای چین جنوبی به جنوب اقیانوس آرام از مسیری دیگر، طراحی شده است.

این طرح در خشکی نیز بر ایجاد یک محور ارتباط خشکی میان آسیا و اروپا و نیز ایجاد کریدورهای اقتصادی چین-مغولستان-روسیه، چین-آسیای میانه-غرب آسیا، و چین-شبه‌جزیره هند، و چین از طریق مسیرهای نقل و انتقال بین‌المللی و با تکیه بر شهرهای مهم واقع در مسیر کمربند و جاده و نیز استفاده از پارک‌های اقتصادی و صنعتی کلیدی به عنوان بسترهای همکاری متمرکز است. تمرکز این طرح در دریا نیز بر ایجاد مسیرهای حمل و نقل هموار، امن و کارآمد جهت متصل کردن بندرهای مهم واقع در مسیر کمربند و جاده خواهد بود. کریدورهای اقتصادی چین-پاکستان و بنگلادش-چین-هند-میانمار ارتباط تنگاتنگی با طرح کمربند و جاده دارند و لذا ایجاد آنها مستلزم افزایش میزان همکاری‌ها و نیز حصول پیشرفت بیشتر است.

طرح کمربند و جاده یک دورنمای اقتصادی بلندپروازانه مبتنی بر گشوده شدن دروازه‌ها و نیز همکاری میان کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده است. کشورها باید به شکل هماهنگ عمل کرده و در مسیر تحقق منافع متقابل و تأمین امنیت مشترک گام بردارند. آنها

باید به طور مشخص امکانات زیرساختی در منطقه را بهبود بخشیده و شبکه امن و کارآمدی از مسیرهای زمینی، هوایی و دریایی را ایجاد کنند، پیوندهای میان خود را به سطح بالاتری ارتقا دهند، روند تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری را تقویت کنند، شبکه‌ای متشکل از مناطق تجاری آزاد را با رعایت استانداردهای بالا به وجود آورند، روابط اقتصادی نزدیک‌تری با یکدیگر داشته باشند و اعتماد سیاسی میان خود را تعمیق بخشند، مبادلات فرهنگی را افزایش دهند، تمدن‌های مختلف را به آموختن از یکدیگر و شکوفایی در کنار هم تشویق کنند و به ایجاد و تقویت درک متقابل، صلح و دوستی در میان مردمان تمامی کشورها کمک کنند.

۴- اولویت‌های همکاری

کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده هر یک دارای مزایای خاص خود در حوزه منابع طبیعی هستند و اقتصادهای آنها نیز مکمل یکدیگر است. بنابراین ظرفیت بالقوه و فضای گسترده‌ای جهت همکاری وجود دارد. کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده باید به روند هماهنگ‌سازی سیاست‌ها، به‌هم‌پیوستگی مراکز و امکانات، تجارت آزاد، به‌هم‌پیوستگی مالی و ارتباطات میان شهروندان به عنوان پنج هدف اصلی کمک کرده و همکاری در حوزه‌های کلیدی ذیل را نیز تقویت نمایند:

هماهنگ‌سازی سیاست‌ها

تقویت هماهنگی میان سیاست‌ها یکی از عوامل مهم تضمین‌کننده اجرای طرح است. ما باید همکاری‌های میان دولت‌ها را مورد تشویق قرار دهیم، یک سازوکار چندسطحی و بین‌دولتی را در حوزه مبادلات و ارتباطات در زمینه سیاست‌های کلان ایجاد کنیم، منافع مشترک را گسترش دهیم، اعتماد سیاسی دوجانبه را تقویت نماییم و به اجماع تازه‌ای در زمینه همکاری دست یابیم. کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده می‌توانند راهبردها و سیاست‌های خود در حوزه توسعه اقتصادی را به طور کامل با یکدیگر هماهنگ کنند، برنامه‌ها و تمهیداتی را جهت همکاری‌های منطقه‌ای تدوین کنند، در مورد حل مسائل مربوط به همکاری با یکدیگر مذاکره نمایند و به طور مشترک به حمایت راهبردی از اجرایی شدن همکاری‌های عملی و طرح‌های کلان پردازند.

به هم پیوستگی تأسیسات

به هم پیوستگی تأسیسات یکی از اولویت‌های مهم در اجرای طرح کمربند و جاده است. کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده باید بر مبنای احترام به حق حاکمیت و دغدغه‌های

امنیتی یکدیگر، بر میزان به هم پیوستگی برنامه‌های زیرساختی و سیستم‌های خود در حوزه استانداردهای فنی بیافزایند، مشترکاً در ایجاد گذرگاه‌های بین‌المللی همکاری کنند و به تدریج شبکه‌ای زیرساختی را جهت متصل کردن تمامی مناطق کوچک‌تر در آسیا و نیز بین آسیا، اروپا و آفریقا ایجاد نمایند. در عین حال، باید در جهت ترویج توجه به مسائل زیست‌محیطی در احداث و مدیریت فعالیت‌ها و تأسیسات زیرساختی نیز تلاش شود و تأثیرات ناشی از تغییرات اقلیمی بر این مسئله به طور کامل لحاظ گردد.

در مورد ایجاد زیرساخت‌های حمل و نقل، باید بر گذرگاه‌ها، تقاطع‌ها و پروژه‌های کلیدی تمرکز شود و ایجاد ارتباط میان راه‌های غیر متصل، حذف گلوگاه‌های حمل و نقل، تقویت ایمنی تأسیسات جاده‌ای و نیز امکانات مربوط به مدیریت ترافیک و تجهیز شبکه ارتباطی به هم‌پیوسته میان جاده‌ها باید در اولویت قرار گیرند. ما باید یک سازوکار هماهنگ‌سازی واحد را جهت حمل و نقل در تمام طول مسیر ایجاد کنیم، ارتباط میان ترخیص گمرکی، بارگیری مجدد و حمل و نقل به اشکال مختلف میان کشورها را تقویت نماییم و به تدریج به تدوین قواعد متناسب و استاندارد در حوزه حمل و نقل بپردازیم، تا بتوانیم حمل و نقل بین‌المللی را تسهیل کنیم. باید عملیات احداث بنادر را تسریع کنیم، مسیرهای نقل و انتقال همواری را میان خشکی و دریا به وجود آوریم و همکاری‌ها در حوزه بنادر را گسترش دهیم؛ مسیرهای دریایی و شمار سفرهای دریایی را افزایش دهیم، و به تقویت همکاری‌ها در زمینه فناوری‌های اطلاعاتی در حوزه پشتیبانی دریایی بپردازیم. باید بسترها و سازوکارهایی را جهت همکاری‌های همه‌جانبه در حوزه هوانوردی غیرنظامی ایجاد کرده و گسترش دهیم و روند تقویت زیرساخت‌ها در حوزه هوانوردی را تسریع نماییم.

ما باید به تقویت همکاری‌ها در زمینه اتصال میان زیرساخت‌ها در بخش انرژی، همکاری در جهت تأمین امنیت خطوط لوله انتقال نفت و گاز و سایر مسیرهای حمل و نقل، ساخت شبکه‌های تأمین برق فرامرزی و مسیرهای انتقال برق و همکاری در زمینه به‌روزرسانی و متحول‌سازی شبکه برق‌رسانی در سطح منطقه بپردازیم.

باید با همکاری یکدیگر، احداث کابل‌های نوری فرامرزی و سایر شبکه‌های ارتباطی را به پیش ببریم، پیوستگی میان امکانات موجود در حوزه ارتباطات بین‌المللی را بهبود بخشیم و یک جاده ابریشم اطلاعاتی ایجاد کنیم. ما باید با سرعت بیشتری نسبت به نصب کابل‌های نوری فرامرزی اقدام کنیم، طرح‌های بین‌قاره‌ای را جهت نصب کابل‌های نوری در زیر دریا تهیه کنیم و به منظور افزایش تبادل اطلاعات و گسترش همکاری‌ها مسیرهای اطلاعاتی فضایی ماهواره‌ای را تقویت نماییم.

تجارت آزاد

همکاری در حوزه تجارت و سرمایه‌گذاری یکی از مأموریت‌های اصلی در جهت ایجاد کمربند و جاده است. باید تلاش کنیم تا امکان تجارت و سرمایه‌گذاری را بهبود بخشیم و موانع موجود بر سر راه تجارت و سرمایه‌گذاری را به منظور ایجاد یک محیط سالم فعالیت اقتصادی در منطقه و تمامی کشورهای ذی‌نفع از میان برداریم. ما باید با کشورها و مناطق واقع در مسیر کمربند و جاده در مورد گشایش مناطق آزاد تجاری جهت استفاده از ظرفیت‌های بالقوه گسترش همکاری‌ها مذاکره کنیم.

کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده باید همکاری‌های گمرکی را مثلاً در زمینه مبادله اطلاعات، پذیرش متقابل مقررات کشور دیگر و همکاری متقابل جهت اجرای قوانین افزایش دهند، همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه را در حوزه بازرسی و قرنطینه، اعطای گواهی و جواز، سنجش استاندارد و اطلاعات آماری بهبود بخشند و به گونه‌ای عمل کنند که توافق تسهیل تجارت سازمان تجارت جهانی به موعدها اجرا گذاشته شود. ما باید امکانات ترخیص گمرکی در بنادر مرزی را افزایش دهیم، یک «دریچه انحصاری» در بنادر مرزی به وجود آوریم، هزینه‌های ترخیص گمرکی را کاهش دهیم و به تقویت ظرفیت ترخیص گمرکی پردازیم. ما باید همکاری در تأمین ایمنی و نیز سهولت زنجیره عرصه و تقاضا را افزایش دهیم، روند هماهنگی رویه‌های نظارتی فرامرزی را بهبود بخشیم، به ترویج کنترل آنلاین گواهی‌های مربوط به بازرسی و قرنطینه پردازیم و روند پذیرش متقابل فعالان اقتصادی دارای مجوز را تسهیل کنیم. باید موانع غیر تعرفه‌ای را کاهش دهیم، مشترکاً بر میزان شفافیت تمهیدات فنی تجاری بیافزاییم، و به روند آزادسازی و تسهیل تجارت کمک کنیم. ما باید حوزه‌های تجارت را گسترش دهیم، ساختار تجاری را اصلاح کنیم، حوزه‌های جدید دارای امکان رشد مبادلات تجاری را مورد بررسی قرار دهیم و موازنه در تجارت را ترویج کنیم. ما باید در اشکال تجارت دست به نوآوری بزنیم و تجارت الکترونیکی فرامرزی و سایر مدل‌های مدرن کسب و کار را گسترش بخشیم. باید یک سامانه پشتیبانی خدمات تجاری با هدف یکپارچه‌سازی و گسترش مبادلات تجاری سنتی ایجاد شود و تلاش‌ها در جهت تجارت با تکیه بر خدمات مدرن نیز باید تقویت شوند. باید تجارت و سرمایه‌گذاری را با یکدیگر ادغام کنیم و تجارت از طریق سرمایه‌گذاری را ترویج نماییم.

باید روند تسهیل سرمایه‌گذاری را تسریع کنیم، موانع موجود بر سر راه سرمایه‌گذاری را از میان برداریم و مذاکرات جهت امضای موافقت‌نامه‌های دوجانبه در حوزه حمایت از

سرمایه‌گذاری و نیز موافقت‌نامه‌های مربوط به اجتناب از اخذ مالیات مضاعف را در راستای صیانت از حقوق و منافع قانونی سرمایه‌گذاران به پیش ببریم.

ما باید حوزه‌های سرمایه‌گذاری متقابل را گسترش دهیم، همکاری‌ها در بخش کشاورزی، جنگل‌داری، دامداری، شیلات، تولید ماشین‌آلات کشاورزی و فرآوری محصولات زراعی را تعمیق بخشیم، همکاری در زمینه پرورش محصولات دریایی، ماهی‌گیری در عمق دریا، فرآوری محصولات آبریان، شیرین کردن آب دریا، داروسازی از محصولات دریایی، مهندسی فناوری اقیانوس، صنایع حفاظت از محیط‌زیست، گردشگری دریایی و سایر حوزه‌ها را نیز گسترش دهیم. ما باید همکاری‌ها در زمینه کاوش و توسعه معادن ذغال‌سنگ، نفت، گاز، فلزات معدنی و سایر منابع سنتی انرژی را افزایش دهیم، همکاری در زمینه تولید برق آبی، هسته‌ای، بادی، خورشیدی و سایر منابع انرژی پاک و تجدیدپذیر را گسترش دهیم و به تقویت همکاری‌ها در زمینه فرآوری و تبدیل انرژی یا منابع معدنی در محل مصرف یا در نزدیکی محل مصرف پردازیم و بدین ترتیب، زنجیره صنعتی منسجمی از همکاری در حوزه‌های انرژی و منابع را ایجاد کنیم. باید همکاری‌ها در زمینه پردازش عمیق فناوری، تجهیزات و خدمات مهندسی را در بخش‌های انرژی و منابع طبیعی گسترش دهیم.

باید همکاری در بخش صنایع نوظهور را تقویت کنیم. در راستای رعایت اصول نقش مکمل متقابل و تأمین منافع متقابل، باید به تقویت همکاری‌های عمیق با سایر کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده در زمینه نسل‌های جدید فن‌آوری‌های اطلاعاتی، فن‌آوری‌های زیستی، فن‌آوری‌های نوین در بخش انرژی، مواد جدید و سایر صنایع نوظهور پرداخته و سازوکارهایی را جهت همکاری در بخش‌های کارآفرینی و سرمایه‌گذاری ایجاد کنیم.

باید از طریق ترغیب کل زنجیره صنعتی و صنایع مرتبط به توسعه هماهنگ، به اصلاح نظام تقسیم کار و توزیع زنجیره‌های صنعتی پردازیم، سامانه‌های تحقیقات و توسعه، تولید و بازاریابی را به وجود آوریم و ظرفیت پشتیبانی صنعتی و قابلیت رقابت صنایع منطقه‌ای را نیز تقویت نماییم. باید زمینه‌های حضور در صنعت خدمات یکدیگر را در جهت تسریع توسعه صنایع خدماتی در سطح منطقه فراهم کنیم. ما باید شکل تازه‌ای از همکاری در حوزه سرمایه‌گذاری را مورد بررسی قرار دهیم و در جهت ایجاد انواع مختلف پارک‌های صنعتی مانند مناطق همکاری اقتصادی و تجاری برون‌مرزی و نیز مناطق همکاری اقتصادی مرزی و نیز کمک به توسعه خوشه‌های صنعتی با یکدیگر همکاری کنیم. ما باید به پیشرفت‌های بوم‌شناسی در زمینه تجارت و سرمایه‌گذاری کمک کنیم، همکاری‌ها در زمینه حفظ محیط‌زیست، حفاظت

از تنوع گونه‌های زیستی و مقابله با تغییرات آب و هوایی را افزایش دهیم و دست در دست یکدیگر برای تبدیل جاده ابریشم به جاده‌ای حافظ محیط زیست بکوشیم. ما از شرکت‌ها از همه کشورها جهت سرمایه‌گذاری در چین استقبال می‌کنیم و شرکت‌های چینی را نیز به مشارکت در اجرای طرح‌های زیربنایی در سایر کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده و نیز انجام سرمایه‌گذاری‌های صنعتی در آن کشورها ترغیب می‌نماییم. ما از فعالیت‌ها و مدیریت شرکت‌های چینی در داخل کشور به منظور تقویت اقتصاد داخلی، افزایش اشتغال در داخل، بهبود شرایط زندگی داخلی و پذیرش مسئولیت‌های اجتماعی در حفاظت از تنوع زیستی و محیط زیست محلی حمایت می‌کنیم.

به هم پیوستگی مالی

به هم پیوستگی مالی یکی از الزامات مهم اجرای طرح کمربند و جاده است. ما باید ضمن تعمیق همکاری‌های مالی، تلاش بیشتری را در جهت ایجاد یک نظام تثبیت بهای ارز، یک نظام سرمایه‌گذاری و تأمین اعتبار و نیز یک سامانه اطلاعات اعتباری در آسیا داشته باشیم. ما باید مقیاس و گستره مبادلات و تسویه‌های ارزی دوجانبه با کشورهای دیگر واقع در مسیر کمربند و جاده را افزایش دهیم، بازار اوراق بهادار در آسیا را راه‌اندازی کرده و توسعه دهیم، مشترکاً برای تشکیل بانک سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی آسیا و بانک توسعه نوین بریکس تلاش کنیم، به انجام مذاکرات در میان طرف‌های ذی‌نفع در زمینه مؤسسه تأمین اعتبار وابسته به سازمان همکاری‌های شانگهای بپردازیم، و صندوق جاده ابریشم را نیز هرچه زودتر تأسیس و راه‌اندازی کنیم. ما باید همکاری عملی میان انجمن بین‌بانکی چین-آسه آن^۳ و انجمن بین‌بانکی سازمان همکاری‌های شانگهای^۴ را تقویت کنیم و به همکاری‌های مالی چندجانبه در قالب اعطای وام‌های سندیکایی و اعتبارات بانکی بپردازیم. ما از تلاش‌های کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده و نیز شرکت‌ها و مؤسسات مالی خوش سابقه تابع آنها جهت انتشار اوراق بهادار به صورت رهنمایی در چین استقبال می‌کنیم. از مؤسسات مالی و شرکت‌های چینی واجد شرایط نیز درخواست می‌شود تا نسبت به انتشار اوراق بهادار به شکل رهنمایی و ارزهای خارجی در خارج از چین اقدام کرده و از منابع مالی حاصل از این کار در کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده استفاده کنند.

ما باید همکاری در حوزه مقررات مالی را تقویت کنیم، کشورها و شرکت‌های مختلف را به

3. ChinaASEAN Interbank Association

4. SCO Interbank Association

امضای یادداشت تفاهم در جهت همکاری در این حوزه تشویق نماییم و یک سازوکار کارآمد جهت هماهنگ‌سازی مقررات مالی در منطقه به وجود آوریم. باید سازوکار واکنش در برابر ریسک و مدیریت بحران را اصلاح کنیم، یک سامانه هشدار سریع ریسک مالی منطقه‌ای به وجود آوریم و یک سازوکار مبادله و همکاری را به منظور مقابله با مخاطرات و بحران‌های برون‌مرزی ایجاد نماییم. باید مبادلات و همکاری‌های مرزی میان ضابطان سنجش اعتبار، مؤسسات بررسی اعتبار و مؤسسات رتبه‌بندی اعتبار را افزایش دهیم. باید به نقش صندوق جاده ابریشم و صندوق‌های حاکمیتی کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده توجه کامل داشته باشیم و صندوق‌های سرمایه‌گذاری تجاری و صندوق‌های خصوصی را به مشارکت در پروژه‌های کلیدی این طرح ترغیب نماییم.

ارتباط میان شهروندان

ارتباط میان شهروندان حمایت عمومی لازم جهت اجرای طرح را فراهم می‌کند. ما باید روح مبتنی بر همکاری دوستانه در مسیر جاده ابریشم را از طریق حمایت از تبادلات گسترده فرهنگی و دانشگاهی، مبادله و همکاری میان پرسنل، همکاری‌های رسانه‌ای، برنامه‌های تبادل بانوان و جوانان و نیز خدمات داوطلبانه جهت جلب حمایت عمومی نسبت به تعمیق همکاری‌های دو و چندجانبه زنده نگه داریم.

ما باید دانشجویان بیشتری را به کشورهای یکدیگر بفرستیم و همکاری در اداره مشترک مدارس را نیز افزایش دهیم. چین سالانه ۱۰ هزار بورسیه تحصیلی دولتی را به اتباع کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده اعطا می‌کند. ما باید سال‌های فرهنگ، جشنواره‌های هنری، جشنواره‌های فیلم، هفته‌های تلویزیون و نمایشگاه‌های کتاب را در کشورهای یکدیگر برگزار کنیم، در زمینه تولید و ترجمه فیلم‌های هنری، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی همکاری داشته باشیم و مشترکاً به معرفی و حفاظت از اماکن میراث فرهنگی جهانی پردازیم. همچنین باید مبادله پرسنل و همکاری‌های پرسنلی میان کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده را تقویت کنیم.

ما باید ضمن افزایش همکاری‌ها در حوزه گردشگری، مقیاس فعالیت‌ها در این بخش را نیز گسترش دهیم، هفته‌ها و ماه‌های تشویق به گردشگری در کشورهای یکدیگر برگزار کنیم، مشترکاً به ایجاد مسیرها و محصولات گردشگری بین‌المللی رقابت‌پذیر با تکیه بر ویژگی‌های جاده ابریشم پردازیم و روند اخذ روادید گردشگری در کشورهای واقع در مسیر کمربند و

جاده را نیز تسهیل نماییم. باید همکاری در زمینه طرح گردشگری سیاحتی جاده ابریشم دریایی قرن ۲۱ را تقویت کنیم. ما باید ضمن انجام تبادلات ورزشی، از تلاش کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده برای میزبانی رقابت‌های ورزشی عمده بین‌المللی حمایت کنیم. باید همکاری‌ها با کشورهای همسایه در زمینه تبادل اطلاعات پیرامون بیماری‌های همه‌گیر، مبادله فن‌آوری‌های پیشگیری و درمان و نیز آموزش پزشکان متخصص را افزایش داده بر میزان توانایی خود جهت مقابله مشترک با شرایط اضطراری در حوزه سلامت عمومی بیفزاییم. ما ضمن همکاری‌های پزشکی، کمک‌های پزشکی اضطراری را نیز در اختیار کشورهای مربوطه قرار خواهیم داد و به همکاری‌های عملی در زمینه بهداشت مادر و کودک، توانمندسازی معلولان و مقابله با امراض عفونی عمده مانند ایدز، سل و مالاریا خواهیم پرداخت. همچنین همکاری‌ها در زمینه طب سنتی را نیز گسترش خواهیم داد. باید همکاری‌های خود در حوزه علوم و فن‌آوری را افزایش دهیم، آزمایشگاه‌ها یا مراکز پژوهشی مشترک، مراکز بین‌المللی انتقال فن‌آوری و مراکز همکاری‌های دریایی ایجاد کنیم، به مبادله پرسنل علمی و فنی پردازیم، در مقابله با چالش‌های کلیدی در حوزه علوم و فن‌آوری همکاری داشته باشیم و با همکاری یکدیگر ظرفیت نوآوری در حوزه علوم و فن‌آوری را بهبود ببخشیم.

باید منابع موجود را در جهت گسترش و پیشبرد همکاری‌های عملی میان کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده در زمینه اشتغال جوانان، آموزش کارآفرینی، توسعه مهارت‌های شغلی، مدیریت بیمه اجتماعی، مدیریت دولتی و سایر حوزه‌های مورد علاقه طرف‌های ذی‌نفع بسیج کنیم.

باید به نقش ارتباط میان احزاب سیاسی و مجالس قانون‌گذاری توجه کامل داشته باشیم و مبادلات دوستانه میان نهادهای قانون‌گذاری، احزاب و سازمان‌های سیاسی عمده در کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده را تقویت کنیم. باید نسبت به انجام مبادلات و نیز همکاری میان شهرها، ترغیب شهرهای عمده در این کشورها به تبدیل شدن به شهرهای خواهرخوانده، تمرکز بر همکاری عملی به ویژه در حوزه مبادلات فرهنگی و میان‌شهروندی و ایجاد نمونه‌های زنده تر همکاری اقدام کنیم. ما از انجام پژوهش‌ها و برگزاری مجامع مشترک از سوی اندیشکده‌های مختلف در کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده استقبال می‌کنیم.

باید میزان مبادلات و همکاری‌ها در میان سازمان‌های غیردولتی در کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده را افزایش دهیم، فعالیت‌های عام‌المنفعه‌ای را در زمینه آموزش، بهداشت، کاهش فقر، تنوع گونه‌های زیستی و حفاظت از زیست‌بوم‌ها انجام دهیم و شرایط تولید و زندگی در

مناطق فقرزده در مسیر کمربند و جاده را نیز بهبود بخشیم. ما باید تبادلات و همکاری‌های بین‌المللی در حوزه فرهنگ و رسانه را افزایش داده از نقش مثبت اینترنت و ابزارهای رسانه‌ای نوین جهت ایجاد بسترهای فرهنگی و افکار عمومی صلح‌طلب استفاده کنیم.

۵- سازوکارهای همکاری

به‌هم‌پیوستگی اقتصادهای جهان و همکاری‌های منطقه‌ای به شکل فزاینده‌ای در حال اوج‌گیری است. چین به طور کامل از سازوکارهای همکاری دوجانبه و چندجانبه در جهت پیشبرد روند احداث کمربند و جاده و کمک به توسعه همکاری‌های منطقه‌ای استفاده خواهد کرد. ما باید همکاری‌های دوجانبه را تقویت و به توسعه همه‌جانبه روابط دوجانبه از طریق ارتباطات و رایزنی‌ها در سطوح و از مجاری متعدد کمک کنیم. باید از امضای یادداشت‌های تفاهم یا طرح‌های همکاری استقبال کنیم و طرح‌های آزمایشی چندی را در حوزه همکاری‌های دوجانبه تدوین نماییم. باید سازوکارهای کاری مشترک دوجانبه را ایجاد و تقویت کرده و طرح‌های اجرا و نقشه‌های راهی را جهت پیشبرد طرح کمربند و جاده ترسیم نماییم. همچنین باید از سازوکارهای دوجانبه موجود مانند کمیته‌های مشترک، کمیته‌های تلفیقی، کمیته‌های هماهنگ‌کننده، کمیته‌های پیش‌برنده و کمیته‌های مدیریت جهت هماهنگ‌سازی و تقویت روند اجرای طرح‌های همکاری به طور کامل بهره‌گیریم.

ما باید نقش سازوکارهای همکاری چندجانبه را تقویت کنیم، به طور کامل از سازوکارهای موجود مانند سازمان همکاری‌های شانگهای، آسه‌آن به علاوه چین (۱۰+۱)^۵، سازمان همکاری اقتصادی آسیا-پاسفیک (APEC)^۶ سازمان ملاقات آسیا-اروپا (ASEM)^۷، گفتگوی همکاری آسیا (ACD)^۸، کنفرانس تعامل و اقدامات اعتمادساز در آسیا (CICA)^۹، مجمع همکاری چین و کشورهای عربی (CASCF)^{۱۰}، گفتگوی راهبردی چین و کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس^{۱۱}، سازمان همکاری اقتصادی ناحیه مکونگ بزرگ (GMS)^{۱۲} و سازمان همکاری

5. ASEAN Plus China

6. Asia Pacific Economic Cooperation

7. Asia Europe Meeting

8. Asia Cooperation Dialogue

9. Conference on Interaction and Confidence Building Measures in Asia

10. China Arab States Cooperation Forum

11. China Gulf Cooperation Council Strategic Dialogue

12. Greater Mekong Subregion Economic Cooperation

منطقه‌ای آسیای میانه (CAREC)^{۱۳}، در جهت تقویت ارتباط با کشورهای مربوطه و جلب مشارکت شمار بیشتری از کشورها و مناطق در طرح کمربند و جاده بهره‌گیریم. ما باید همچنان نقش سازنده مجامع و نمایشگاه‌های بین‌المللی در سطوح منطقه‌ای و پایین‌تر را که در کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده برگزار می‌شوند و نیز عرصه‌هایی مانند مجمع بوئو برای آسیا^{۱۴}، نمایشگاه چین-آسه آن، نمایشگاه چین-اوراسیا، مجمع اقتصادی اروپا-آسیا، نمایشگاه بین‌المللی سرمایه‌گذاری و تجارت چین، نمایشگاه چین-آسیای جنوبی، نمایشگاه چین-کشورهای عربی، نمایشگاه بین‌المللی غرب چین، نمایشگاه چین-روسیه و مجمع همکاری کیانهای^{۱۵} را مورد حمایت و تشویق قرار دهیم. ما باید از مقامات محلی و عموم شهروندان کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده در تلاششان برای کاوش پیرامون میراث تاریخی و فرهنگی کمربند و جاده حمایت کنیم، فعالیت‌های مربوط به سرمایه‌گذاری، تجارت و مبادلات فرهنگی را به طور مشترک انجام دهیم و موفقیت نمایشگاه بین‌المللی فرهنگ جاده ابریشم، جشنواره فیلم و نمایشگاه بین‌المللی کتاب جاده ابریشم را تضمین نماییم. پیشنهاد ما تشکیل یک اجلاس بین‌المللی سران در زمینه طرح کمربند و جاده است.

۶- مناطق مختلف چین در جستجوی گشایش

چین در راستای پیشبرد طرح کمربند و جاده از مزایای نسبی مناطق مختلف خود به طور کامل بهره خواهد گرفت، راهبردی فعالانه و مبتنی بر گشایش هرچه بیشتر دروازه‌های خود به روی خارجی‌ان را در پیش خواهد گرفت، تعامل و همکاری را در میان مناطق شرقی، غربی و مرکزی خود تقویت خواهد کرد، و به شکلی همه‌جانبه به بهبود شفافیت در اقتصاد خود خواهد پرداخت.

مناطق شمال غرب و شمال شرق. ما باید از مزایای جغرافیایی شین جیانگ و نقش آن به عنوان دریچه‌ای به سمت غرب جهت تعمیق ارتباطات و همکاری‌ها با کشورهای آسیای میانه، جنوب و غرب آسیا به شکل مطلوبی استفاده کرده و این منطقه را به مرکز کلیدی حمل و نقل، تجارت، پشتیبانی، فرهنگ، علوم و آموزش و نیز یک حوزه محوری در طرح کمربند اقتصادی جاده ابریشم تبدیل کنیم. ما باید به شکل کامل از مزایای اقتصادی و فرهنگی استان‌های

13. Central Asia Regional Economic Cooperation

14. Boao Forum for Asia

15. Qianhai Cooperation Forum

شانکسی^{۱۶} و گانسو^{۱۷} و نیز مزایای قومیتی و فرهنگی منطقه خودمختار نینگ‌شیا هوئی^{۱۸} و استان کینگهای^{۱۹} استفاده کنیم، شهر شیآن^{۲۰} را به محور تازه‌ای از اصلاحات و گشایش بخش‌های داخلی چین تبدیل نماییم، توسعه و گشایش شهرهایی مانند لانژو^{۲۱} و شی‌نینگ^{۲۲} را سرعت بخشیم و کار احداث منطقه اقتصادی آزمایشی جزیره نینگ‌شیا را با هدف ایجاد مجاری راهبردی، کانون‌های تجارت و خدمات پشتیبانی و پایگاه‌های کلیدی جهت انجام مبادلات صنعتی و فرهنگی در تعامل با کشورهای آسیای میانه، جنوب و غرب آسیا را نیز به پیش ببریم. ما باید از نزدیکی منطقه خودمختار مغولستان داخلی به مغولستان و روسیه نهایت استفاده را بکنیم، خطوط آهن میان استان هیلونگ‌جیانگ^{۲۳} و روسیه و نیز شبکه راه آهن منطقه‌ای را بهبود بخشیم، همکاری‌ها میان استان‌های هیلونگ‌جیانگ، جیلین^{۲۴} و لیائونینگ^{۲۵} با مناطق دوردست شرق روسیه را در زمینه حمل و نقل چندشکلی دریایی-زمینی تقویت کنیم، و روند احداث یک کریدور حمل و نقل سریع‌السیر میان آسیا و اروپا را که پکن و مسکو را به هم متصل می‌کند، با هدف ایجاد مجاری ارتباطی کلیدی در مسیر شمال، به پیش ببریم.

منطقه جنوب غربی. ما باید از مزیت منحصر به فرد منطقه خودمختار گوانگشی ژوانگ^{۲۶} به عنوان منطقه‌ای همجوار با کشورهای عضو آسه آن نهایت استفاده را ببریم و روند گشایش و توسعه منطقه اقتصادی خلیج بیبو^{۲۷} و منطقه اقتصادی میان رودخانه پرل و منطقه شی‌جیانگ^{۲۸} را سرعت بخشیم، یک کریدور بین‌المللی در مسیر منطقه آسه آن ایجاد کنیم، محورهای راهبردی جدیدی را جهت گشایش و توسعه مناطق جنوب غربی و جنوبی چین ایجاد نماییم و دروازه مهمی را که کمربند اقتصادی جاده ابریشم را به جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یکم

16. Shaanxi

17. Gansu

18. Ningxia Hui

19. Qinghai

20. Xi'an

21. Lanzhou

22. Xining

23. Heilongjiang

24. Jilin

25. Liaoning

26. Guangxi Zhuang

27. Beibu Gulf

28. Pearl RiverXijiang Economic Zone

متصل کند، به وجود بیاوریم. ما باید از موقعیت جغرافیایی خاص استان یون‌نان^{۲۹} به شکلی مطلوب استفاده کنیم، روند احداث یک کریدور حمل و نقل بین‌المللی میان چین و کشورهای همجوار را به پیش ببریم، یک نقطه عطف تازه همکاری اقتصادی را در منطقه مکونگ بزرگ ایجاد کنیم و این منطقه را به مرکز اصلی روند گشایش دروازه‌های چین به روی کشورهای آسیای جنوبی و جنوب شرقی تبدیل نماییم. ما باید تجارت و گردشگری مرزی و همکاری‌های فرهنگی میان منطقه خودمختار تبت و کشورهای همسایه مانند نپال را تقویت کنیم.

مناطق ساحلی، و همچنین هنگ کنگ، ماکائو و تایوان. ما باید از مزایای دلتای رودخانه یانگ تسه، دلتای رودخانه پرل، ساحل غربی تنگه‌های تایوان، بوهای ریم^{۳۰} و سایر حوزه‌های برخوردار از مناطق آزاد اقتصادی دارای میزان بالایی از امکان مشارکت، توانایی‌های اقتصادی عظیم و نقش محرک قوی استفاده کنیم، روند توسعه آزمایشی منطقه آزاد تجاری شانگهای را سرعت ببخشیم و به تبدیل شدن استان فوجیان^{۳۱} به یکی از بخش‌های اصلی طرح جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یکم کمک کنیم. ما باید به نقش کیانهای (در استان شنژن)^{۳۲}، نانشا^{۳۳} (در استان گوانگ‌ژو)^{۳۴} هنگ‌کین^{۳۵} (در استان ژوهای)^{۳۶} و پینگتان^{۳۷} (در استان فوجیان) در گشودن باب تعامل و همکاری توجه کامل داشته باشیم، همکاری این مناطق را با هنگ کنگ، ماکائو و تایوان تعمیق بخشیم و در ایجاد منطقه خلیج بزرگ گوانگ‌دونگ-هنگ کنگ-ماکائو^{۳۸} نیز کمک کنیم. ما باید به روند توسعه منطقه آزمایشی توسعه اقتصاد دریایی چجیانگ^{۳۹}، منطقه آزمایشی اقتصاد دریایی فوجیان و حوزه جدید مجمع‌الجزایر ژائوشان^{۴۰} کمک کنیم و هرچه بیشتر استان هاینان^{۴۱} را به عنوان یک جزیره دارای اهمیت گردشگری در سطح بین‌المللی به یک منطقه آزاد تبدیل کنیم. باید روند احداث بنادر در شهرهای ساحلی مانند شانگهای،

29. Yunnan

30. Bohai Rim

31. Fujian

32. Shenzhen

33. Nansha

34. Guangzhou

35. Hengqin

36. Zhuhai

37. Pingtan

38. GuangdongHong KongMacao Big Bay Area

39. Zhejiang Marine Economy Development Demonstration Zone

40. Zhoushan Archipelago New Area

41. Hainan

تیانجین، نینگبو-ژائوشن، گوانگ‌ژو، شنژن، ژانجینگ^{۴۲}، شانتو^{۴۳}، کینگ‌دائو^{۴۴}، یانتای^{۴۵}، دالیان^{۴۶}، فوژو^{۴۷}، شیامن^{۴۸}، کوانژو^{۴۹}، هایکو^{۵۰} و سانیا^{۵۱} را تقویت کنیم و کارایی فرودگاه‌های بین‌المللی پرترددی مانند فرودگاه‌های شانگهای و گوانگ‌ژو را نیز افزایش دهیم. ما باید برای ایجاد انگیزه در این مناطق جهت انجام اصلاحات عمیق‌تر، ایجاد سازوکارها و سیستم‌های تازه جهت ایجاد اقتصاد آزاد، تقویت نوآوری‌های علمی و فنی، ایجاد مزیت‌های تازه برای مشارکت در همکاری و رقابت بین‌المللی و ایفای نقش برجسته در این حوزه‌ها و تبدیل شدن به محور اصلی طرح کمربند و جاده و به ویژه احداث جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یک از اهرم تبدیل این منطقه به منطقه آزاد استفاده کنیم. ما باید از اهرم نقش منحصر به فرد مناطق اداری ویژه هنگ‌کنگ و ماکائو استفاده و این مناطق را به مشارکت در پیش‌برد طرح کمربند و جاده ترغیب کنیم. ما همچنین باید تمهیدات مناسبی را جهت تبدیل منطقه تایوان به بخشی از این تلاش اتخاذ کنیم.

مناطق درون‌بوم. ما باید از مزایای این مناطق از قبیل وجود یک خشکی گسترده، منابع غنی انسانی و وجود یک شالوده صنعتی قوی به شکل مطلوب استفاده کرده و به منظور تقویت تعاملات و همکاری‌های منطقه‌ای و تمرکز صنعتی بر مناطق کلیدی از قبیل خوشه‌های شهری در امتداد دلتای رودخانه یانگ‌تسه، در اطراف چنگ‌دو^{۵۲} و چونگ‌کینگ^{۵۳}، در مرکز استان هاینان، در اطراف هو هوت^{۵۴}، بائوتو^{۵۵}، اردوس^{۵۶} و یولین^{۵۷} و نیز در اطراف هاربین^{۵۸} و چانگ‌چون^{۵۹}

42. Zhanjiang

43. Shantou

44. Qingdao

45. Yantai

46. Dalian

47. Fuzhou

48. Xiamen

49. Quanzhou

50. Haikou

51. Sanya

52. Chengdu

53. Chongqing

54. Hohhot

55. Baotou

56. Erdos

57. Yulin

58. Harbin

59. Changchun

متمرکز شویم. ما باید چونگ کینگ^{۶۰} را به محور مهمی برای توسعه منطقه غرب چین و تبدیل آن به منطقه آزاد و چنگ‌دو، ژنگ‌ژو^{۶۱}، ووهان^{۶۲}، چانگ‌شا^{۶۳}، نان‌چانگ^{۶۴} و هفی^{۶۵} را نیز به محورهای اصلی گشایش دروازه‌های اقتصاد در مناطق مرکزی کشور تبدیل کنیم. ما باید همکاری‌ها میان مناطق واقع در نواحی بالادست و میانی رودخانه یانگ‌تسه و مناطق همجوار آنها در مسیر رودخانه ولگا در روسیه را تسریع کنیم. باید سازوکارهای هماهنگ‌سازی را در حوزه حمل و نقل ریلی و ترخیص گمرکی در بنادر در کریدور چین-اروپا ایجاد کنیم، جایگاه و اعتبار قطارهای باری میان چین و اروپا را تثبیت نماییم و یک کریدور حمل و نقل مرزی را ایجاد کنیم که مناطق شرقی، مرکزی و غربی را به هم متصل کند. ما باید از روند احداث فرودگاه و پایانه‌های بین‌المللی زمینی در شهرهای مرکزی مانند ژنگ‌ژو و شیان حمایت کنیم، همکاری میان بنادر مرکزی و بنادر واقع در مناطق ساحلی و مرزی در حوزه ترخیص گمرکی را تقویت نماییم و خدمات آزمایشی تجارت الکترونیک را نیز جهت انجام مبادلات تجاری مرزی راه‌اندازی کنیم. ما باید نحوه چینش حوزه‌های مختلف نظارتی گمرک را بهینه‌سازی کنیم، مدل‌های تازه‌ای از پردازش مبادلات تجاری را ارائه دهیم، و همکاری‌های صنعتی با کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده را نیز عمق بخشیم.

۷- اقدامات عملی چین

دولت چین از بیش از یک سال پیش فعالانه در زمینه احداث کمربند و جاده، افزایش میزان ارتباطات و رایزنی‌ها و پیشبرد همکاری‌های عملی با کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده وارد عمل شده و سیاست‌ها و اقدامات چندی را جهت دستیابی به نتایج زود هنگام اتخاذ کرده است.

راهنمایی و تسهیل روندها در سطوح عالی. شی جین‌پینگ و لی چه‌کیانگ، رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر چین به بیش از بیست کشور سفر کرده‌اند، در مجمع گفتگو پیرامون تقویت همکاری مبتنی بر ارتباط متقابل^{۶۶} و ششمین کنفرانس مجمع همکاری چین و کشورهای عربی که در سطح وزرا برگزار شد، حضور یافته و با رهبران کشورهای ذی‌نفع به منظور بحث و

60. Chongqing

61. Zhengzhou

62. Wuhan

63. Changsha

64. Nanchang

65. Hefei

66. Dialogue on Strengthening Connectivity Partnership

تبادل نظر پیرامون روابط دوجانبه و مسائل مرتبط با تحولات منطقه دیدار داشته‌اند. آنها از این فرصت‌ها برای توضیح محتوای غنی و نیز نتایج مثبت حاصل از اجرای طرح کمربند و جاده استفاده کرده‌اند و تلاش‌های آنها به ایجاد یک اجماع گسترده در حمایت از طرح مذکور کمک کرده است.

امضای چارچوب همکاری. چین یادداشت‌های تفاهمی را جهت همکاری در زمینه توسعه کمربند و جاده با برخی کشورها به امضا رسانده است و یادداشت‌های تفاهم همکاری چندی را نیز در زمینه همکاری‌های منطقه‌ای و مرزی و اجرای طرح‌های توسعه میان‌مدت و درازمدت جهت همکاری‌های اقتصادی و تجاری با برخی کشورهای همسایه امضا کرده است. چین همچنین کلیات طرح‌هایی را در زمینه همکاری‌های منطقه‌ای با برخی کشورهای همجوار پیشنهاد کرده است.

ترغیب به همکاری در زمینه اجرای طرح‌ها. چین میزان ارتباطات و رایزنی‌های خود را با کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده افزایش داده و طرح‌های مهم چندی را جهت همکاری در بخش‌های ارتباطات زیرساخت، سرمایه‌گذاری صنعتی، توسعه منابع، همکاری اقتصادی و تجاری، همکاری مالی، مبادلات فرهنگی، حفاظت از محیط‌زیست و همکاری دریایی در مواردی که شرایط مناسب وجود داشته باشد، پیشنهاد کرده است.

بهبود سیاست‌ها و تمهیدات. دولت چین منابع داخلی خود را به منظور حمایت راهبردی قوی‌تر از طرح کمربند و جاده به شکلی منسجم بسیج خواهد کرد. دولت چین همچنین روند تأسیس بانک سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی آسیا را تسهیل خواهد کرد. چین پیشنهاد تأسیس صندوق جاده ابریشم را مطرح کرده است که در صورت اجرا، به تقویت کارکرد صندوق همکاری‌های اقتصادی چین-اوراسیا^{۶۷} در حوزه سرمایه‌گذاری منجر خواهد شد. ما مؤسسات تهاتر را که با کارت‌های بانکی کار می‌کنند، به انجام عملیات تهاتر برون‌مرزی و نیز مؤسسات پرداخت را نیز به انجام پرداخت‌های تجاری برون‌مرزی تشویق خواهیم کرد. ما فعالانه برای تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری تلاش خواهیم کرد و روند اصلاح ترخیص گمرک در سطح منطقه‌ای را نیز تسریع خواهیم نمود.

تقویت نقش بسترهای همکاری. چندین اجلاس، مجمع، سمینار و نمایشگاه بین‌المللی با محوریت طرح کمربند و جاده برگزار شده‌اند که نقش مهمی در تقویت درک متقابل، دستیابی به اجماع و تعمیق همکاری‌ها داشته‌اند.

۸- رفتن به استقبال آینده‌ای روشن در کنار یکدیگر

طرح کمربند و جاده هرچند توسط چین پیشنهاد شده است، اما آرمان مشترک تمامی کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده را تشکیل می‌دهد. چین آماده انجام رایزنی از موضع برابر با تمامی کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده به منظور بهره‌برداری از فرصت حاصل از اجرای این طرح، کمک به باز شدن درهای اقتصاد، ارتباطات و نیز رایزنی‌ها در میان کشورهای ذی‌نفع در مقیاسی گسترده‌تر، با رعایت استانداردهای بالاتر و در سطوح عمیق‌تر است و در عین حال به منافع و خواسته‌های تمامی طرف‌های ذی‌نفع نیز توجه دارد. طرح ایجاد کمربند و جاده یک طرح باز و فراگیر است و ما از مشارکت تمامی کشورها و نیز سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در این طرح استقبال می‌کنیم.

احداث کمربند و جاده باید عمدتاً از طریق تبیین سیاست‌ها و هماهنگ‌سازی اهداف به پیش برده شود. این طرح یک فرایند تکثرگرایانه و باز برای همکاری است که می‌تواند از انعطاف بسیار بالایی نیز برخوردار باشد و به دنبال ایجاد همسانی اجباری نیست. چین در کنار سایر کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده برای غنا بخشیدن و بهبود محتوا و شیوه همکاری در اجرای این طرح، تعیین جداول زمانی و ترسیم نقشه‌های راه و انطباق طرح‌های توسعه ملی با طرح‌های همکاری منطقه‌ای، تلاش خواهد کرد.

چین در انجام تحقیقات، برگزاری مجامع و نمایشگاه‌ها، آموزش پرسنل، طرح‌های مبادله و بازدید مشترک در چارچوب سازوکارهای همکاری موجود دوجانبه، چندجانبه، منطقه‌ای و محلی با سایر کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده همکاری خواهد کرد تا این کشورها درک بهتری از محتوا، مأموریت‌ها و اهداف این طرح داشته باشند. چین برای پیشبرد مداوم طرح‌های آزمایشی، تعیین طرح‌هایی که تأمین‌کننده منافع دوجانبه و چندجانبه باشند، و نیز تسریع در آغاز اجرای طرح‌هایی که طرف‌های ذی‌نفع در مورد آنها به توافق رسیده‌اند و زمینه اجرای آنها وجود دارد، با کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده همکاری خواهد کرد تا امکان بهره‌مندی زود هنگام از نتایج مثبت این طرح‌ها فراهم گردد.

همکاری در اجرای طرح کمربند و جاده متضمن احترام و اعتماد و تأمین منافع متقابل و همکاری برد-برد و نیز آموختن تمدن‌های مختلف از یکدیگر است. تا زمانی که تمامی کشورهای واقع در مسیر کمربند و جاده در تلاش برای دستیابی به اهداف مشترکمان متحد باشند، دورنمای احداث کمربند اقتصادی جاده ابریشم و جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یکم روشن خواهد بود و همه شهروندان این کشورها خواهند توانست از منافع حاصل از اجرای این طرح بهره‌مند گردند.